

Clinica medicală nr. 1 (cond.: prof. dr. C. Ducea, doctor în medicină)
din Tîrgu Mureş

SEMNU LACRIMII ÎN APRECIEREA EFICIENŢEI MASAJULUI CARDIAC EXTERN

Astăzi pare destul de perimat să descrii un semn clinic, bazat numai pe observație, fără să dispui de un model experimental sau o demonstrație obiectivă. Cu toate acestea considerăm utilă prezentarea unui semn clinic constînd în umezirea conjunctivelor pînă la apariția lacrimii, semn important în aprecierea masajului cardiac extern efectuat în timpul resuscitării cardiovasculare. Am numit acest semn „semnul lacrimii“, și observația a fost publicată în 1974 în revista Anesthesiology, sub denumirea de „sign of the tear“ (1).

Explicarea observației se bazează pe faptul că aportul de sînge la glandele lacrimale, iar de aici posibilitatea secreției lacrimale, se face pe calea arterei carotide interne, ramură a arterei carotide comune. În cursul stopului cardiac, prăbușirea debitului cardiac și a fluxului sanguin prin carotide nu permite realizarea secreției lacrimale, motiv pentru care conjunctivele sînt uscate. Apariția umezirii conjunctivelor și a lacrimilor în timpul masajului cardiac extern indică o bună aprovizionare cu sînge a glandelor lacrimale. Deoarece irigarea se realizează pe calea arterelor carotide, se poate aprecia că pentru toată extremitatea cefalică, deci și pentru creier, există un aport adecvat de sînge. În acest mod, semnul lacrimii ar fi un indiciu indirect al unei bune circulații cerebrale în cursul reanimării cardiovasculare și un criteriu că masajul cardiac extern se efectuează corect și eficient.

În ultimii 8 ani am urmărit apariția acestui semn în cursul a 21 manevre de resuscitare cardiovasculară. La un număr de 8 cazuri nu am observat acest semn, toate cazurile ajungînd la exitus. La un număr de 13 cazuri semnul a apărut, la 9 dintre acestea resuscitarea a fost cu succes, dar la 4 s-a terminat cu exitus. La aceste 4 cazuri s-a observat inițial semnul lacrimii, dar el a dispărut pe parcursul resuscitării.

Noi considerăm semnul lacrimii ca un indiciu util al circulației sanguine în extremitatea cefalică și deci și al creierului, fără a putea trage concluzii asupra gradului de suferință organo-funcțională a acestuia. Credem că semnul lacrimii ne poate indica dacă masajul cardiac se efectuează bine sau nu și dacă se realizează sau nu un debit sanguin suficient la nivelul creierului.

1. Cotoi S., Bărâny F.: *Anaesthesiology*, (1974), 40, 1, 24

S. Cotoi

THE SIGN OF THE TEAR IN THE EXTERNAL CARDIAC MASSAGE EFFICIENCY ESTIMATION

In the last eight years the so-called "sign of the tear" was carefully watched during 21 resuscitative procedures. In eight cases the sign was not observed, all finished with exitus. In 13 cases the sign was present, at nine the resuscitation was successfully done, but in four instances there were no results. In these four cases the sign was observed initially, but it vanished during the resuscitation.

We consider the sign of the tear as a useful criterion in the estimation of blood supply to the brain during cardiorespiratory resuscitation, and an index of the resuscitative procedure efficiency.

Sosit la redacție: 11 noiembrie 1979